

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Методичні рекомендації
з планами семінарських занять та темами контрольних робіт з
дисципліни «Історія державотворення та культури України»
для студентів спеціальностей 075 «Маркетинг» та 076
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» заочної форми
навчання

2022

Методичні рекомендації з планами семінарських занять та темами контрольних робіт з дисципліни «Історія державотворення та культури України» для студентів спеціальностей «Маркетинг» та «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» заочної форми навчання / Укл.: Г.А. Сигида, І.М. Спудка. - Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 48 с.

Укладачі:

Г.А. Сигида, ст. викладач.
І.М. Спудка, доцент канд.іст.наук;

Рецензент:

П.О. Бідзіля, канд. іст.наук, доцент, доцент
кафедри суспільних дисциплін
Запорізького державного медичного
університету

Відповідальний
за випуск:

М.В. Дедков, професор, канд.іст.наук.

Затверджено на засіданні
кафедри українознавства
та загальної мовної
підготовки, протокол №4
від 22.02.2022 р.

Затверджено на засіданні
НМК Гуманітарного
факультету
протокол №7 від
23.02.2022 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Питання для самостійної роботи студентів.....	5
Методичні поради до семінарських занять та написання контрольних робіт.....	10
Теми і плани семінарських занять.....	12
Тематика контрольних робіт з планами та списками рекомендованої літератури.....	14

ВСТУП

Нинішній період українського державотворення не тільки дозволяє і сприяє відродженню культури нашого народу, а й робить необхідним залучення її могутнього потенціалу для розбудови правової, високоцивілізованої, демократичної держави. Опанування навчального курсу «Історія державотворення та культури України» потрібне студентам для усвідомлення належності до великого європейського народу з розвинутою культурою та духовно-моральними цінностями, що ставить їх у рівень інших представників європейських народів.

Історія державотворення та культури України – навчальний предмет про закономірності виникнення, становлення та розвитку державності та матеріальної і духовної культури українського народу від найдавніших часів до сьогодення. Вона включає в себе системне ознайомлення з державотворчими та культурними процесами між народами Європи і всього світу, що дозволяє простежити не тільки спільні риси та ознаки, а й відмінності, самобутність і неповторність української державно-культурної спадщини, визначити та усвідомити життя і побут як цілісної інституції європейського народу.

Вивчення історії державотворення та культури України має на меті сформувані в майбутніх фахівців цілісну картину і всебічне наукове уявлення щодо розвитку різних сфер культури українського народу в їх комплексі та взаємозв'язку і виробити на основі цього сучасні знання про місце і роль вітчизняної культури у світовому і європейському культурному просторі на всіх етапах української історії.

Плани семінарських занять і тематика контрольних робіт з дисципліни «Історія державотворення та культури України» для студентів спеціальності «маркетинг» та «підприємництво, торгівля та біржова діяльність» заочної форми навчання підготовлені у відповідності до робочої програми курсу. Підсумковою формою контролю знань з даної нормативної дисципліни є іспит. З метою поліпшення підготовки студентів до іспиту у виданні містяться тематичний план дисципліни та питання для самостійної роботи студентів.

ПИТАННЯ КУРСУ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Трипільська культура.
2. Скіфи на території України (походження, суспільний устрій, воєнні походи, культурні надбання /VII ст. до н.е. – III ст. н.е.).
3. Античні поліси Південної України та Криму (державний устрій, економіка, причини занепаду /VII ст. до н.е. – IV ст. н.е./).
4. Трипільська культура – найдавніша землеробська культура на території України.
5. Скіфська культура: звіриний стиль в мистецтві, вірування, обряди, традиції.
6. Культура античних міст-держав Північного Причорномор'я: містобудування, релігія, освіта, театр, спорт.
7. Виникнення ранньофеодальної держави Київська Русь.
8. Внутрішня і зовнішня політика княжої держави в роки правління Ігоря, Ольги та Святослава.
9. Князь Володимир Святославович та його боротьба та зміцнення державності.
10. Правління Ярослава Мудрого – вершина могутності київської держави.
11. Християнство - світоглядна основа візантійської культури.
12. Освіта та наука за часів Київської Русі.
13. Християнство та його значення для культури Київської Русі.
14. Зародження давньослов'янської літератури в Київській Русі.
15. Розвиток архітектури доби Київської Русі: характерні риси, визначні споруди.
16. Вплив Візантії на формування культури Київської Русі.
17. Виникнення писемності в Київській Русі.
18. Образотворче мистецтво Київської Русі: іконопис, фрески, мозаїка.
19. Розвиток матеріальної культури Київської Русі.
20. Галицько-Волинське князівство /Королівство Руське/. Князь /король/ Данило Галицький та його політика.
21. Освіта у Галицько-Волинському князівстві.
22. Розвиток літератури Галицько-Волинського князівства.
23. Архітектура та будівельна майстерність у Галицько-Волинському князівстві.
24. Монголо-татарське завоювання Русі. Золотоординська зверхність (васалітет) на Україні в XIII – XIV ст.
25. Українські землі в складі Великого князівства Литовського (XIV – XVI ст.). Кревська унія та її наслідки.

26. Люблінська унія 1569 р. Створення Речі Посполитої. Становище українських земель в складі Речі Посполитої до сер. XVII ст.
27. Історичні умови розвитку української культури у другій половині XIV – першій половині XVII ст.
28. Українська архітектура в XIV-XVI ст.
29. Братський рух та його роль у розвитку української культури.
30. Роль братств у культурному розвитку України.
31. Початок книгодрукування в Україні.
32. Причини появи та зміст полемічної літератури в Україні наприкінці XVI – у XVII ст.
33. Виникнення та походження українського козацтва. Особливості формування та розвиток городового та реєстрового козацтва.
34. Створення запорозького козацтва та першої (Хортицької) Січі. Роль Дмитра Вишневецького в організації низового козацтва.
35. Адміністративний, судовий та військовий устрій Запорозької Січі.
36. Б. Хмельницький – видатний державний та військовий діяч козацької України.
37. Початок, причини, рушійні сили та мета Української національної революції (1648 – 1676 рр.).
38. Українсько-російський договір 1654 р. та його оцінка в історіографії («Березневі статті»).
39. Характеристика української козацької держави за часів Богдана Хмельницького (1648 – 1657 рр.).
40. Україна в період гетьманування Івана Виговського та Юрія Хмельницького (1657 – 1663 рр.). «Руїна».
41. Розвиток освіти в Україні у XVIII ст.
42. Козацькі літописи.
43. Феофан Прокопович: життя та діяльність.
44. Григорій Сковорода: життєвий шлях та філософські погляди.
45. "Козацьке бароко" в літературі.
46. "Козацьке бароко" в театрі та музиці.
47. "Козацьке бароко" в живописі.
48. "Козацьке бароко" в архітектурі.
49. Дайте розгорнутий аналіз української козацької культури.
50. Гетьман І. Мазепа і його роль в історії України.
51. Обмеження російським урядом української автономії (1709 – 1750 рр.). Гетьман – емігрант Пилип Орлик. «Конституція» 1710 р.
52. Гайдамацький рух на Правобережній Україні в пер. пол. XVIII ст. Опришки. Олекса Довбуш.
53. Коліївщина 1768 р. та її історичне значення. М.Залізник та І.Гонта.

54. Гетьман Кирило Розумовський. Ліквідація гетьманського уряду та полково-сотенного устрою в Україні.
55. Остаточне зруйнування Запорозької Січі в 1775 р. Останній кошовий отаман Петро Калнишевський.
56. Музичне життя України кінця XVII – XVIII ст.: основні тенденції та видатні представники.
57. Основні напрямки українського живопису XVIII ст.
58. Західноукраїнські землі в складі Австро-Угорщини в пер. пол. XIX ст. Аграрна реформа 1848 р.
59. Суспільно-політичний рух в Західній Україні в 30-80-ті роки XIX ст. (“Руська трійця”, москвофіли, народовці).
60. Кирило-Мефодіївське товариство, його лідери та програма.
61. Буржуазні реформи 60 - 70-х рр. XIX ст., їх значення та оцінка (аграрна, земська, судова, військова).
62. Суспільно-політичний рух в Наддніпрянській Україні в др. пол. XIX ст. Політика зросійщення українських земель.
63. Система початкової та середньої освіти України I пол. XIX ст.
64. Українські університети XIX ст. та зростання національної самосвідомості.
65. Провідний стиль в архітектурі України XIX ст.
66. Український живопис XIX ст.: напрямки, стилі, представники.
67. Тарас Шевченко – кобзар української культури.
68. Тарас Шевченко-живописець.
69. Розвиток українського музичного мистецтва XIX ст. Творчість Миколи Лисенка.
70. Українська архітектура та скульптура XIX ст.
71. Зародження професійного українського театрального мистецтва.
72. Утворення українських політичних партій в к. XIX – на початку XX ст. Їх діяльність під час революції 1905 – 1907 рр.
73. Столипінська аграрна реформа та її результати в Україні.
74. Україна в Першій світовій війні. Українізація військових частин.
75. Початок та причини Української революції 1917 р. Доба Центральної Ради та проголошення УНР.
76. Українська держава гетьмана Павла Скоропадського (1918 р.).
77. УНР в період Директорії (1919 – 1920 рр.). С. Петлюра.
78. Політика «воєнного комунізму» в Україні (1918 – 1921 рр.). Антиккомуністичний повстанський рух. Н. Махно.
79. Нова економічна політика в УСРР: необхідність, основні напрямки, результати.
80. Державно-правовий статус УСРР на початку 20-х років. Створення СРСР в грудні 1922 р.

81. Політика коренізації («українізації») в 20-30-х рр. ХХ ст.: причини, форма, зміст.
82. Національно-культурне відродження українського народу в 20-ті рр. ХХ ст.
83. «Розстріляне відродження».
84. Підсумки та наслідки сталінської індустріалізації України. Індустріалізація Запорізького краю.
85. Підсумки та наслідки масової колективізації сільського господарства в Україні. Голодомор 1932 – 1933 років.
86. Суспільно-політичне життя в умовах зміцнення комуністичного тоталітарного режиму. Сталінські репресії в Україні в 20-30-ті роки ХХ ст.
87. Західноукраїнські землі в 20 - 30-ті роки ХХ ст. «Возз'єднання» західноукраїнських земель з УСРР в 1939 – 1940 рр.
88. Напад нацистської Німеччини на СРСР. Причини військових катастроф 1941 – 1942 рр. Встановлення нацистського окупаційного режиму на території України.
89. Радянський рух опору в Україні в часи Другої світової війни.
90. Діяльність ОУН – УПА в 1941 – 1953 рр.
91. Початок визволення українських земель від нацистської окупації (1942 – 1943 рр.). Звільнення Запоріжжя та Запорізької області.
92. Остаточне визволення українських земель та завершення Другої світової війни. Матеріальні та демографічні втрати українського народу.
93. Соціально-економічний розвиток України в 1945 – 1955 рр. Остаточне зміцнення адміністративно-командної системи.
94. Суспільно-політичне життя України в період повоєнного десятиріччя (1945 – 1956 рр.). Смерть Й.Сталіна.
95. Культура і духовне життя в Україні часів хрущовської «відлиги».
96. Українська література в СРСР у 40-70 рр.: представники, тематика та назви творів.
97. Дисидентський рух та його значення для культури України.
98. Український радянський кінематограф: режисери, фільми, актори.
99. Нові тенденції в образотворчому мистецтві України другої половини 60-х – 80-х рр. ХХ ст.
100. Театральне мистецтво радянського періоду.
101. Українська скульптура ХХ ст.: найвідоміші представники та їх твори.
102. Розвиток архітектури за радянських часів: напрямки, стилі, найвидатніші споруди.
103. Стан та роль освіти й науки періоду незалежної України.

104. Лібералізація суспільно-політичного життя. Період хрущовської “відлиги” (1956 – 1964 рр.) в Україні.
105. Економічні та соціальні реформи М. Хрущова, їх зміст та значення для України (1956 – 1964 рр.).
106. Наростання кризи тоталітарного режиму в 70-80-ті роки. Опозиційні рухи в СРСР: дисидентський та національно-визвольний рух.
107. «Перебудова» в СРСР (1985 – 1991 рр.).
108. Розпад Радянського Союзу та сучасна оцінка цих подій. Утворення української незалежної держави (літо – зима 1991 р.).
109. Соціально-економічне становище незалежної України
110. Сучасна політична історія України.
111. Українська література на сучасному етапі розвитку: представники та їх твори.
112. Образотворче мистецтво сучасної України – відхід від заборон та обмежень.
113. Сучасна українська музика: стилі і виконавці.

Методичні поради до семінарських занять та написання контрольних робіт

Планом навчальної роботи визначені теми семінарських занять та контрольних робіт.

Підготовка до семінарських занять передбачає значну самостійну роботу студента з науковою, навчальною та художньою літературою, а також з ілюстративним матеріалом, в тому числі й електронних ресурсів. Готуватися необхідно з усіх питань плану, що дасть змогу брати активну участь в обговоренні найважливіших проблем курсу. Виступ на семінарі буде більш змістовним і логічним, якщо студент, працюючи з літературою, зробить певні нотатки чи виписки з неї або складе план свого повідомлення.

Особливо уважним треба бути при виконанні контрольної роботи. Контрольна робота є важливою складовою частиною навчального процесу, а тому студенти повинні глибоко розкривати зміст теми, дотримуючись логічної послідовності визначених планом питань. Виклад матеріалу треба робити стисло, з чіткими висновками та узагальненнями, писати грамотно, без помилок.

Робота виконується обсягом до 20 сторінок. На першій сторінці необхідно вказати тему, написати план з 4 - 5 питань. Розкриваючи кожне з питань, треба намагатися зробити їх приблизно однаковими за обсягом.

У кінці роботи треба написати список використаної літератури. Спочатку слід назвати офіційні документи, а потім розмістити книги та статті в алфавітному порядку згідно з вимогами. Зауважимо, що в контрольній роботі необхідно використати не менше 7 джерел, бажано нових видань, вказавши автора, назву книги чи статті, рік видання за бібліографічними вимогами.

Рекомендації щодо виконання контрольної роботи в умовах дистанційного навчання: Обсяг роботи не менше 15 друкованих (14 інтервал, Times New Roman, міжрядковий інтервал 1,5; усі поля 2 см) сторінок тексту, враховуючи вступ, основну частину та висновки. Всі сторінки, окрім титульної та додатків, мають бути пронумеровані. Текст роботи має відповідати літературі, що вказана автором. Робота має бути написана за планом (не менше 3 пунктів, які вказані в основній частині), а вступ та висновки – відобразити оригінальний авторський підхід до змісту теми та структури її викладення. Бажано використовувати в роботі сучасні публікації з періодичної преси.

Робота не може бути механічним копіюванням окремих положень підручника, популярних брошур чи статей з газет та електронних сайтів. Всі питання, цифри, які наводяться в контрольній роботі, повинні мати посилання, тобто пояснення, з яких джерел вони взяті.

Міністерство освіти й науки України
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра українознавства та ЗМП

Контрольна робота
з дисципліни «Історія державотворення та культури України»
на тему “_____”

Роботу виконав: _____ / студент групи П.І.Б./

Роботу перевірів: _____ / посада П.І.Б. викладача/

Запоріжжя – 2022

Теми і плани семінарських занять

Тема № 1. Київська Русь: форми державності та розвиток культури (IX - перша пол. XIII ст.)

ПЛАН

1. Київська держава : характеристика етапів державного розвитку.
2. Причини феодальної роздробленості та її наслідки.
3. Архітектура й образотворче мистецтво Київської Русі.
4. Розвиток літератури, освіти та письменства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Історія України: навчальний посібник / М.В. Дедков, Ю.В. Іващенко, Г.Л. Кладова та ін. – Запоріжжя: Дике Поле, 2002. - 456 с.
2. Історія української культури / за ред О.Ю. Павлової. – К.: ЦУЛ, 2012. – 368 с.
3. Король В. Ю. Історія України : Навч. посіб. / В. Ю. Король. - К. : ВЦ "Акад.", 2005. - 496 с.
4. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2010. – 589 с.
5. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
6. Ричка В. Київська Русь : проблеми, пошуки, інтерпретації / В. Ричка // Історія України. – 2001. – № 8. – С. 1-4.
7. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 456 с.

Тема № 2. Державотворча роль запорозького козацтва в початковий період своєї історії (кін. XV- сер. XVII ст.)

ПЛАН

1. Утворення і розвиток Війська запорозького реєстрового.
2. Перетворення козацтва на провідну соціальну верству українського народу.
3. Витоки козацької культури.
4. Освіта, церква та мистецтво в житті козаків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Історія України / В.М. Литвин, В.М. Мордвінцев, А.Г. Слюсаренко. – К.: Знання, 2008. – 433 с.
2. Історія України: навчальний посібник / М.В. Дєдков, Ю.В. Іващенко, Г.Л. Кладова та ін. – Запоріжжя: Дике Поле, 2002. – 456 с.
3. Яковенко Н. Нариси середньовічної історії України / Н. Яковенко. – К.: Критика, 2006. – 413 с.
4. Богуцький Ю.П., Андрущенко В.П., Безвершук Ж.О., Новохатько Л.М. Українська культура в європейському контексті / за ред. Ю.П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 374 с.
5. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дєдкова. – Запоріжжя: Дике поле, 2009. – 408 с.
6. Реєнт О. П. Усі гетьмани України / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – Харків : Фоліо, 2008. – 304 с.
7. Українське козацтво: Мала енциклопедія. – Київ: Генеза; Запоріжжя: Прем'єр, 2002. – 568 с.

Тематика контрольних робіт

1. Трипільська культура: винаходи, досягнення, значення
2. Скіфо – сарматська доба на теренах України
3. Античні міста-держави на території Північного Причорномор'я
4. Становлення Київської держави (дружинний період)
5. Київська держава: створення ранньофеодальної монархії та її розпад. Особливості розвитку культури
6. Галицько-Волинське князівство: від становлення до середини XIII ст.
7. Галицько-Волинське королівство (середина XIII ст. – середина XIV ст.)
8. Українські землі у складі Великого князівства Литовського
9. Українські землі під владою Речі Посполитої
10. Запорозька Січ – «козацька християнська республіка»
11. Перетворення козацтва на провідну верству українського суспільства
12. Державне відродження України під проводом Б. Хмельницького
13. «Руїна» – громадянська війна в українському козацькому суспільстві (1657 – 1676 рр.).
14. Україна за гетьманування Івана Мазепи (1687 – 1709 рр.)
15. Українські козацькі автономії XVII – XVIII ст.
16. Соціальні та національні рухи в Україні XVIII – першій половині XIX ст.
17. Українські землі у складі Російської імперії (друга половина XIX ст.)
18. Український національно-визвольний рух в Галичині у другій пол. XIX ст.
19. Українські землі на початку XX ст.
20. Початок державного відродження України в 1917 - 1918 рр.
21. Директорія та її місце в Українській революції (кінець 1918 – 1921 рр.)
22. Західноукраїнська Народна Республіка.
23. Радянська Україна у 20-х рр. XX ст.
24. Суспільно-політичне життя України в умовах зміцнення тоталітарного ладу.
25. Західноукраїнські землі в 20-30-ті роки XX ст.
26. Україна на першому етапі Другої світової війни.
27. Радянсько-німецька війна: український рахунок.

28. Суспільно-політичне життя в Україні в період II пол. 40-х – I половині 60-х років XX ст.

29. Українське суспільство (1964-1985 рр.).

30. Українське дисидентство 60-х-початку 80-х років.

31. «Перебудова» та розпад СРСР.

32. Сучасна українська держава.

Контрольна робота № 1. Трипільська культура: винаходи, досягнення, значення

ПЛАН

1. Теорії походження трипільської культури. Основні форми господарської діяльності та суспільної організації.
2. Матеріальне виробництво та образотворче мистецтво трипільців (житлобудівництво, кераміка, пластика).
3. Релігійні уявлення трипільців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О.Д. Історія України: Навч. посібник / О.Д. Бойко. – К.: Видав. центр “Академія”, 2002. – 656 с.
2. Борисенко В.Й. Курс української історії: З найдавніших часів до ХХ століття: Навч. посібник для вузів. – К.: Либідь, 1998. – 615 с.
3. Бунатян К.П. Давнє населення України: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 232с.
4. Відейко М.Ю. Трипільська цивілізація / М.Ю. Відейко – К.: Академперіодика, 2003. – 184с.
5. Залізняк Л.Л. Первісна історія України: Навч. Посібник / Л.Л. Залізняк. – К.: Вища школа, 1999. – 263 с.
6. Історія України: Навчальний посібник для вузів /М.В.Дедков, Ю.В.Іващенко, Г.Л.Кладова та ін. – Запоріжжя: Дике Поле, 2002. – 416с.
7. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посібник /За ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остофійчука. – 3-тє видання. – К.: Тов-во «Знання», 2001. – 326 с.
8. Крижанівський М. Трипільський світ // Українська культура. – 2003. - №11-12. – С. 27.
9. Лобас В.Х. Українська і зарубіжна культура: Навч. посібник для студентів вузів / В.Х. Лобас. – К.: МАУП, 2000. – 224с.
10. Мицик В. Хто заснував Трипільську культуру / В. Мицик // Українська культура. – 2002. - №2. – С. 32.
11. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2010. – 589 с.

Контрольна робота № 2. Скіфо – сарматська доба на теренах України

ПЛАН

1. Військово-політичне об'єднання кіммерійців.
2. Велика та Мала Скіфії в давній історії України.
3. Сарматські племінні союзи.
4. Культура й побут кочових племен на території України (кіммерійці, скіфи, сармати).

ЛІТЕРАТУРА

1. Багацький В.В. Історія України : підручник / В.В. Багацький, Л.І. Кормич. – К. : Алерта, 2010. – 388с.
2. Бокань В. А. Історія культури України: Навч. посібник / В. А. Бокань, Л. П. Польовий. – К.: МАУП, 1998. – 232 с.
3. Бойко О.Д. Історія України: Навч. посіб. 3-тє вид., вип., доп. – К.: Академвидав, 2007. – 688 с.
4. Відейко М.Ю. Україна: Від Трипілля до Антів / М.Ю. Відейко. - К.: КВІЦ, 2008. - 280 с.
5. Залізник Л.Л. Стародавня історія України / Л.Л. Залізник. – К., Темпора, 2012. – С. 31–355. // Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/1170629/>
6. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. о с в і т и / В . А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
7. Історія України: навчальний посібник / М.В. Дєдков, Ю.В. Іващенко, Г.Л. Кладова та ін. – Запоріжжя: Дике Поле, 2002. – 456 с.
8. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. о с в і т и / В . А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
9. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп./ За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. — Львів: Світ, 2005. — 568 с
10. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / С. Плохій. – Харків: КСД, 2016. – 496 с.

Контрольна робота № 3. Античні міста-держави на території Північного Причорномор'я

ПЛАН

1. Передумови виникнення давньогрецьких міст на берегах Чорного моря (Понта Евксинського).
2. Політичні та соціально-економічні відносини в північнопричорноморських державах (Ольвія, Херсонес, Пантікапей).
3. Стосунки еллінських колоністів з місцевим населенням давньої України.
4. Поширення культурних здобутків стародавніх греків в Північному Причорномор'ї та в Криму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Багацький В.В. Історія України : підручник / В.В. Багацький, Л.І. Кормич. – К. : Алерта, 2010. – 388 с.
2. Бокань В. А. Історія культури України: Навч. посібник / В. А. Бокань, Л. П. Польовий. – К.: МАУП, 1998. – 232 с.
3. Бойко О.Д. Історія України: Навч. посіб. 3-тє вид., вип., доп. – К.: Академвидав, 2007. – 688 с.
4. Бунятян К. Давнє населення України: навчальний посібник / К. Бунятян. – К. : Либідь, 2003. – 230 с.
5. Відейко М.Ю. Україна: Від Трипілля до Антів / М.Ю. Відейко. - К.: КВІЦ, 2008. - 280 с.
6. Залізняк Л. Стародавня історія України / Л. Залізняк. – К. : Темпора, 2012. – 542 с.
7. Історія України: навчальний посібник / В. О. Колосюк, Н. М. Левицька, С. Б. Буравченкова. - К.: Кондор, 2015. – 336 с.
8. Історія української культури / за ред О.Ю. Павлової. – К.: ЦУЛ, 2012. – 368 с.
9. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін. – 5-тє вид., стер. – К.: Знання, 2010. – 589 с.
10. Сорочан С.Б., Зубарь В.М., Марченко Л.В. Херсонес – Херсон – Корсунь / С.Б.Сорочан та інш. — К.: Стилос, 2003. — 240 с.
11. Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник / В. Шейко, Л. Тишевська. – К.: Кондор, 2006. – 264 с.

Контрольна робота № 4. Становлення Київської держави (дружинний період)

ПЛАН

1. Утворення Київської держави: передумови, причини.
2. Внутрішня і зовнішня політика князів Олега, Ігоря, княгині Ольги, князя Святослава.
3. Проаналізуйте процес зародження слов'янської писемності.
4. Розвиток народних ремесел часів Київської Русі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бушин М. І., Морозов А. Г., Корновенко С. В., Лазуренко В. М., Машченко І. Ю. Етносоціальні та державотворчі процеси в Україні у III–VIII століттях н. е. – Черкаси: “Ваш Дім”, 2004. – 119 с.
2. Відейко М.Ю. Україна: Від Трипілля до Антів / М.Ю. Відейко. - К.: КВЦ, 2008. - 280 с.
3. Залізник Л. Стародавня історія України / Л. Залізник. – К. : Темпора, 2012. – 542 с.
4. Іванченко Р. Княгиня Ольга: легенди і реалії (Державницька діяльність княгині Ольги) / Р. Іванченко // Історичний календар. – 2002. – С. 60-70.
5. Історія України: нове бачення / під ред. В. А. Смолія. – К. : Альтернатива, 2000. – 464 с.
6. Історія української культури / за ред О.Ю. Павлової. – К.: ЦУЛ, 2012. – 368 с.
7. Котляр М. Ф. Історія давньоруської державності. – К.: Київський славістичний ун-т, 2002. – 234 с.
8. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2010. – 589 с.
9. Нартов В. Історія України з давніх часів до сьогодення / В. Нартов. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2006. – 352 с.
10. Ричка В. Київська Русь: проблеми, пошуки, інтерпретації / В. Ричка // Історія України. – 2001. – № 8. – С. 1-4.
11. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 456 с.

Контрольна робота № 5. Київська держава – ранньофеодальна європейська монархія

ПЛАН

1. Період розквіту Київської Русі: внутрішня політика Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Зародження законодавства.
2. Зовнішня політика Київської Русі: війни, союзи, особливості.
3. Архітектура та образотворче мистецтво.
4. Література, освіта та наука.

ЛІТЕРАТУРА

1. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя: Дике Поле, 2009. – 376 с.
2. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016. – 644 с.
3. Історія української культури / за ред. О.Ю. Павлової. – К.: ЦУЛ, 2012. – 368 с.
4. Король В. Ю. Історія України : Навч. посіб. / В. Ю. Король. - К. : ВЦ "Акад.", 2005. - 496 с.
5. Котляр М. Ф. Історія давньоруської державності. – К.: Київський славістичний ун-т, 2002. – 234 с.
6. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін. – 5-ге вид., стер. – К.: Знання, 2010. – 589 с.
7. Логвін Г. Монументальне мистецтво України – Русі Х – середини XI ст. / Г. Логвін //Сучасність. – 1998. - № 3. – С.131-142.
8. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
9. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 456 с.
- 10.Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник / В. Шейко, Л. Тишевська. – К.: Кондор, 2006. – 264 с.

Контрольна робота №6. Галицько-Волинське князівство: від становлення до середини XIII ст.

ПЛАН

1. Утворення Галицько-Волинського князівства та його відособлення від Давньокиївської держави.
2. Данило Галицький та його боротьба з монголо-татарами за незалежність українських земель. Королівство Руське.
3. Наведіть характерні риси та особливості розвитку української культури за доби Галицько-Волинського князівства.
4. Охарактеризуйте міста часів Галицько-Волинського князівства як центрів культурного життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бодрухін В. Українська державність у монголо-татарську добу / В. Бодрухін // Історія України. – 2000. – № 42.
2. Галицько-Волинська держава: історія, постаті, культура : бібліогр. покажч. / ОУНБ ім. І. Франка ; [уклад. В. Дволітка, вступ. ст. І. Дрabcука, відп. за вип. Л. Бабій]. - Івано-Франківськ, 2009. - 64 с.
3. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016. – 644 с.
4. Король В. Ю. Історія України : Навч. посіб. / В. Ю. Король. - К. : ВЦ "Акад.", 2005. - 496 с.
5. Котляр М. Галицько-Волинська Русь у XIII ст. (До 800-ліття утворення Галицько-Волинського князівства) / М. Котляр // Київська Старовина. – 1999. – № 6.
6. Котляр М. Ф. Галицько-Волинське князівство (До 800-ліття утворення) / М. Ф. Котляр // Укр. іст. журн. – 2000. – № 1.
7. Крип'якевич І. Галицько-Волинське князівство / І. Крип'якевич. – 2-е вид. – Львів : Ін-т українознавства НАН України, 1999. – 213 с.
8. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін. – 5-ге вид., стер. – К.: Знання, 2010. – 589 с.
9. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
10. Чукаева В. А. Русские княжества и Золотая Орда. 1243–1350 гг. / В. А. Чукаева. – Днепропетровск: Наука и образование, 1998. - 176 с.

Контрольна робота №7. Галицько-Волинське королівство (середина XIII ст. – середина XIV ст.)

ПЛАН

1. Правління нащадків Данила Галицького (Лев I, Юрій I Львович, Андрій та Лев II).
2. Юрій II Львович – останній самостійний володар Галицько-Волинської держави.
3. Особливості розвитку архітектури та образотворчого мистецтва.
4. Література, освіта, наукові знання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галицько-Волинська держава: історія, постаті, культура : бібліогр. покажч. / ОУНБ ім. І. Франка ; [уклад. В. Дволітка, вступ. ст. І. Дрabcука, відп. за вип. Л. Бабій]. - Івано-Франківськ, 2009. - 64 с.
2. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016. – 644 с.
3. Король В. Ю. Історія України : Навч. посіб. / В. Ю. Король. - К. : ВЦ "Акад.", 2005. - 496 с.
4. Котляр М. Галицько-Волинська Русь у XIII ст. (До 800-ліття утворення Галицько-Волинського князівства) / М. Котляр // Київська Старовина. – 1999. – № 6.
5. Котляр М. Ф. Галицько-Волинське князівство (До 800-ліття утворення) / М. Ф. Котляр // Укр. іст. журн. – 2000. – № 1.
6. Крип'якевич І. Галицько-Волинське князівство / І. Крип'якевич. – 2-е вид. – Львів : Ін-т українознавства НАН України, 1999. – 213 с.
7. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2010. – 589 с.
8. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
9. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 456 с.
10. Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник / В. Шейко, Л. Тишевська. – К.: Кондор, 2006. – 264 с.

Контрольна робота №8. Українські землі у складі Великого князівства Литовського

ПЛАН

1. Перехід українських земель до складу Великого князівства Литовського: причини та наслідки.
2. Збереження культурних надбань українського народу в литовський період.
3. Об'єднання Великого князівства Литовського та Королівства Польського: Кревська та Люблінська унії.
4. Поширення ідей раннього гуманізму в Україні: Юрій Дрогобич (Г. Котермак), Павло Русин, Станіслав Оріховський. Література. Поява перших перекладів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус Н. О. Люблінська унія 1569 р.: історіографічні погляди та інтерпретації (до 440-річчя Люблінської унії) / Н. О. Білоус // Укр. іст. журн. – 2010. – № 1.
2. Богуцький Ю.П., Андрущенко В.П., Безвершук Ж.О., Новохатко Л.М. Українська культура в європейському контексті / за ред. Ю.П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
3. Ісаєвич Я. Братства та їх роль у розвитку української культури XV–XVII ст. / Я. Ісаєвич. – К.: Наукова думка, 1966. – 251 с.
4. Історія України: навчальний посібник / В. О. Колосюк, Н. М. Левицька, С. Б. Буравченкова. - К.: Кондор, 2015. – 336 с.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник / за ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. – Львів, 2005. – 568 с.
6. Моця О. П. Синьоводська битва та її наслідки в контексті історії середньовіччя Європи / О. П. Моця // Укр. іст. журн. – 2012. – № 2. – С. 4–10.
7. Мицик Ю. А., Бажан О. Г. Історія України: навчальний посібник / Ю.А. Мицик, О. Г. Бажан. - К.: ТОВ "Видавництво «КЛІО», 2015. – 677 с.
8. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 456 с.
9. Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник / В. Шейко, Л. Тишевська. – К.: Кондор, 2006. – 264 с.
10. Яковенко Н. Здобутки і втрати Люблінської унії // Київська старовина – 1993. – № 3.

Контрольна робота №9. Українські землі під владою Речі Посполитої

ПЛАН

1. Річ Посполита та полонізація української феодальної еліти.
2. Берестейська церковна унія (1596 р.) та її наслідки для українців.
3. Боротьба за збереження православної церкви та національної самоідентифікації: церковні братства, українські меценати.
4. Розвиток освіти та наукові знання.
5. Архітектура та образотворче мистецтво.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуцький Ю.П., Андрущенко В.П., Безвершук Ж.О., Новохатько Л.М. Українська культура в європейському контексті / за ред. Ю.П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
2. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
3. Історія України в особах. Литовсько-польська доба / [авт. кол.: О. М. Дзюба, М. В. Довбищенко, Я. Д. Ісаєвич та ін.]. – Київ: Україна, 1997. – 271 с.
4. Історія України: навчальний посібник / В. О. Колосюк, Н. М. Левицька, С. Б. Буравченкова. - К.: Кондор, 2015. – 336 с.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник / за ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. – Львів, 2005. – 568 с.
6. Мицик Ю. А., Бажан О. Г. Історія України: навчальний посібник / Ю.А. Мицик, О. Г. Бажан. - К.: ТОВ "Видавництво «КЛІО», 2015. – 677 с.
7. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 456 с.
8. Харишин М. В. Українська церква між двома уніями (1569–1596 рр.) / М. В. Харишин // Укр. іст. журн. – 1996. – № 4.
9. Яковенко Н. Нариси середньовічної історії України / Н. Яковенко. – К.: Критика, 2006. – 584 с.
10. Яковенко Н. Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII століття / Н.Яковенко. – К., 2008. – 470 с.

Контрольна робота № 10. Запорозька Січ – «козацька християнська республіка»

ПЛАН

1. Виникнення Запорозького Низового та реєстрового козацтва. Заснування Запорозької Січі.
2. Адміністративно-територіальний, політичний та військовий устрій Вольностей війська запорозького.
3. Витоки козацької культури.
4. Культура та побут на Запорожжі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуцький Ю.П., Андрущенко В.П., Безвершук Ж.О., Новохатко Л.М. Українська культура в європейському контексті / за ред. Ю.П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
2. Голобуцький В. Запорозьке козацтво / В. Голобуцький. – К. : Вища школа, 1994. – 539 с.
3. Горобець В.М. Україна: Від козацької реформи Баторія до здобуття Сагайдачним Кафи. 1578 – 1616 / Горобець В.М. – К., 2010. – 192 с.
4. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник / за ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. – Львів, 2005. – 568 с.
5. Запорізьке козацтво в українській історії, культурі та національній свідомості. – К. : Запоріжжя, 1997.
6. Мицик Ю. А. Як козаки воювали / Ю. А. Мицик, І. С. Стороженко, С. М. Плохій. – Дніпропетровськ, 1991. – 302 с.
7. Наливайко Д. Козацька християнська республіка. Запорозька Січ у західноєвропейських літературних пам'ятках / Д. Наливайко. – К. : Дніпро, 1992. – 495 с.
8. Олійник О.Л. Запорозький зимівник / О.Олійник. – Запоріжжя, 2005. – 256 с.
9. Смолій В. Формування козацького стану та його роль у розвитку українського суспільства / В. Смолій // Історія України. - 2000. - № 36. - С. 3-4.
10. Шамрай М. Г. Українська козацька держава / М. Г. Шамрай. – Черкаси, 2005.
11. Щербак В. Українське козацтво, формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. / В. Щербак. – К. : КМ Akademia, 2000. – 296 с.

Контрольна робота № 11. Перетворення козацтва на провідну верству українського суспільства

ПЛАН

1. Козацько-селянські повстання к. XVI - 20-30-х рр. XVII ст.
2. Боротьба козаків під керівництвом Петра Сагайдачного проти турецько-татарської агресії. Хотинська битва 1621 р.
3. Феномен козацької культури та її самобутні риси.
4. Освіта, церква та мистецтво в житті козаків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуцький Ю.П., Андрущенко В.П., Безвершук Ж.О., Новохатько Л.М. Українська культура в європейському контексті / за ред. Ю.П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
2. Борисенко В. Роль українських козаків у Хотинській війні 1620-1621рр. / В. Борисенко // Історія України. - 1998. - № 9. - С. 6-7.
3. Горобець В.М. Україна: Від козацької реформи Баторія до здобуття Сагайдачним Кафи. 1578 – 1616 / Горобець В.М. – К.: Кріон, 2010. – 192 с.
4. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя: Дике поле, 2009. – 408 с.
5. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. о с в і т и / В . А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
6. Коваленко Л. Петро Конашевич-Сагайдачний : до 380-річчя від дня смерті / Л. Коваленко // Воєнна історія. – 2002. – № 2. – С. 103–110.
7. Коломоєць С. Морські походи запорозького козацтва пад проводом Петра Конашевича-Сагайдачного / С. Коломоєць // Історія України. - 2001. - № 19. - С. 9-11; № 21-24. - С. 7-9.
8. Мицик Ю. А. Як козаки воювали / Ю. А. Мицик, І. С. Стороженко, С. М. Плохій. -Дніпропетровськ, 1991. - 302 с.
9. Реєнт О.П., Коляда І.А. Усі гетьмани України / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – Харків: Фоліо, 2008. – 414 с.
10. Сагайдачний Петро: воїн, політик, людина / М. Ф. Котляр, В. А. Смолій // Історія в життєписах. - К., 1994. - С. 192-206.
11. Смолій В. Козацтво та Запорізька Січ у суспільно-політичних процесах XVI-XVIII ст. / В. Смолій // Історія України. - 2000. - № 6. - С. 1-3.

Контрольна робота № 12. Державне відродження України під проводом Б. Хмельницького

ПЛАН

1. Українська революція: причини, періодизація, характер.
2. Утворення української козацької республіки.
3. Боротьба за збереження української державності в 1649 – 1657 роках. Міжнародні угоди Богдана Хмельницького.
4. Освіта та шкільництво Гетьманщини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бушин М.І., Лазуренко В.М., Мащенко І.Ю. На вітрилах державності. Особливості становлення та розквіту української державності в добу Національної революції середини XVII століття: політичний та соціально-економічні аспекти. – Черкаси, 2004. – 160 с.

2. Верстюк В.Ф., Горобець В.М., Толочко О.П. Українські проекти в Російській імперії. – К., 2004 (Т 1. Україна і Росія в історичній ретроспективі).

3. Винар Любомир. Козацька Україна. Вибрані праці. – К. – Львів, Нью-Йорк, Париж, 2003.

4. Головенко Я. М. Українсько-козацька держава: Історія українського козацтва / Я. М. Головенко. – Маріуполь, 2005.

5. Ізюмов В.І. Українська національна революція XVII століття. – Донецьк, 2001.

6. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя: Дике поле, 2009. – 408 с.

7. Крип'якевич І. Богдан Хмельницький / І. Крип'якевич. – Львів: Світ, 1990. – 406 с.

8. Мицик Ю. А. Джерела в історії національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. / Ю. А. Мицик. – Дніпропетровськ, 1996.

9. Переяславська рада та українсько-російська угода 1654 р.: Історія, історіографія, ідеологія: Матеріали міжнар. "круглого столу" / Відп. ред. В. А. Смолій. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2005. – 224 с.

10. Смолій В. А. Українська національна революція XVII століття (1648–1676) / В. А. Смолій, В. С. Степанков. – К. : Києво-Могилянська академія, 2009. – 447 с.

11. Щербак В. Українське козацтво, формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. / В. Щербак. – К. : КМ Akademia, 2000. – 296 с.

Контрольна робота № 13.
«Руїна» – громадянська війна в
українському козацькому суспільстві (1657 – 1676 рр.)

ПЛАН

1. Гетьманування І. Виговського та Ю. Хмельницького. Розкол України на два військові табори. Слободищенський трактат 1660 р.
2. Возз'єднання козацької України та обрання П.Дорошенка її гетьманом. Його внутрішня і зовнішня політика (липень 1668 – липень 1671 рр.)
3. Криза і поразка української революції (серпень 1671 – вересень 1676 рр.).
4. Релігійне питання за доби революції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білоцерківський В.Я. Історія України. Навчальний посібник / Я. Білоцерківський. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 367 с.
2. Борисенко В. Переддень національної трагедії України XVII ст. (причини „Руїни”) / В. Борисенко // Історія України. – 1999. – № 4. – С. 3-5; №3. – С. 8-9.
3. Газін В. Павло Тетеря: політичний портрет гетьмана періоду Руїни української держави (1663-1665 р.р.) / В. Газін // Історія України. - 2001. - № 27-28. – 16 с.
4. Горобець В. Гадяцька унія 1658 року / В. Горобець // Історія України.- 1998. - № 38. – С. 1-3; № 39. – С. 3-5.
5. Литвин В.М. Історія України. Підручник / В.М. Литвин. – К.: НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України, 2010. – 416 с.
6. Мирончук В.Д., Ігошкін Г.С. Історія України: Навч. посіб. / В.Д. Мирончук, Г.С.Ігошкін. – К.: МАУП, 2001. – 456 с.
7. Смолій В. А. Українська національна революція XVII століття (1648–1676) / В. А. Смолій, В. С. Степанков. – К. : Києво-Могилянська академія, 2009. – 447 с.
8. Степанков В.С. Переяславська присяга 1654 р.: зміст і наслідки / В.С.Степанков // Український історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 28-39; 2004. - № 1. – С. 20-28.
9. Попович М. Нариси історії української культури / М. Попович. – К.: «Артек», 1998. – 506 с.
10. Чухліб Т. Гетьмани України та їх доба / Т.Чухліб. – К.: Арій, 2013. – 224 с.

Контрольна робота № 14. Україна за гетьманування Івана Мазепи (1687 – 1709 рр.)

ПЛАН

1. Обрання І. Мазепи гетьманом України. “Коломацькі статті” і посилення влади царату на українських землях.
2. Внутрішня і зовнішня політика гетьмана.
3. Північна війна. Причини союзу І. Мазепи із шведами.
4. «Мазепинське бароко».

ЛІТЕРАТУРА

1. Гетьман Іван Мазепа: постаті, оточення, епоха: зб. наук. пр. / відп. ред. В. А. Смолій. – К., 2008. – 398 с.
2. Гуржій О., Чухліб Б. Історія козацтва / О.Гуржій, Б.Чухліб. – К.: Арій, 2015. – 480 с.
3. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя: Дике поле, 2009. – 408 с.
4. Моця О. П. Зрада й донос у контексті дослідження діяльності І. Мазепи / О. П. Моця // Укр. іст. журн. – 2012. – № 5. – С. 65–76.
5. Павленко С. Іван Мазепа / С. Павленко. – К. : Альтернатива, 2003. – 415 с.
6. Українці в Північній війні 1700-1721 рр. // Історія України. - 2000. - № 14. - С. 1-4.
7. Сушинський Б. Козацькі вожді України / Б. Сушинський – Одеса: Альфа-Омега, 1998. - 681 с.
8. Чумак В. А. Україна і Крим: спільність історичної долі. / В. А. Чумак. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К. : ВПЦ АМУ, 2013. – 180 с.
9. Чухліб Т. Гетьмани України та їх доба. Іван Мазепа. / Т.Чухліб. – К.: Арій, 2013. – 224 с.
10. Шевчук В. Просвічений володар: Іван Мазепа як будівничий козацької держави і як літературний герой / В. Шевчук. – К.: Либідь, 2006. – 464 с.
11. Якубова Т. І. Мазепа у 1709 році (відступ від Полтави до Очакова) / Т. І. Якубова // Історія України. – 1999. – № 47. – С. 10-11.

Контрольна робота № 15. Українські козацькі автономії XVII – XVIII ст.

ПЛАН

1. Гетьманщина як політична система: сутність та еволюція.
2. Остаточне скасування української державності.
3. Українське бароко в літературі, архітектурі та образотворчому мистецтві.
4. Освіта та наукові здобутки Гетьманщини (XVII - XVIII ст.).
5. Музична культура і театральне мистецтво.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гайков А. О. Полуботок Павло Леонтійович / Державні політичні та громадські діячі України: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Астахова та ін.; За заг. ред. М. І. Панова. – К.: Ін Юре, 2002. – С. 129 – 131.
2. Заруба В.М. Адміністративно-територіальний устрій та адміністрація Війська Запорозького у 1648-1782 рр. - Д.: "Ліра ЛТД", 2007. - 380 с.
3. Заруба В. Українське козацьке військо в російсько-турецьких війнах останньої чверті XVII століття. Монографія. м. Дніпропетровськ: Ліра ЛТД, 2003. - 464 с.
4. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя: Дике поле, 2009. – 408 с.
5. Історія українського козацтва: Нариси: У 2 т. Т. 1. / Редкол.: В. А. Смолій (відп. ред.) та ін. – К.: Вид. Дім "Києво-Могилянська академія", 2006.
6. Когут З. Є. Російський централізм і Українська автономія: ліквідація Гетьманщини, 1760–1830 / З. Є. Когут. – К. : Основа, 1996. – 317 с.
7. Коцур Г. Г. Петро Колнишевський: нескорений духом: монографія / Г. Г. Коцур, Ю. І. Шовкун. – К. ; Переяслав-Хмельницький : Книги XXI, 2012. – 184 с.
8. Крупницький Б. Д. Гетьман Данило Апостол і його доба / Передм. В. М. Горобця. – К.: Україна, 2004.
9. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій / М.В. Кордон - К.: ЦУЛ, 2007.- 575 с.
10. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2010. – 589 с.
11. Чумак В. А. Україна і Крим: спільність історичної долі. / В. А. Чумак. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К. : ВПЦ АМУ, 2013. – 180 с.

Контрольна робота № 16. Соціальні та національні рухи в Україні XVIII – першій половині XIX ст.

ПЛАН

1. Народні рухи на Правобережжі та західноукраїнських землях (гайдамащина, Коліївщина, опришки).
2. Масонський та декабристський рухи в Україні.
3. Початок національно-культурного відродження («Енеїда» І. Котляревського, гурток «харківських романтиків», «Руська трійця», Кирило-Мефодіївське братство).
4. Розвиток освіти під владою двох імперій в першій половині XIX ст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бачинська О.А., Чухліб Т.В. Історія козацтва. Після зруйнування Запорізької Січі / О.А. Бачинська, Т.В. Чухліб. – К.: Арій, 2016. – 464 с.
2. Бойко М. П. Гуманістичний аспект формування національної культури України в умовах глобалізації (в контексті ідеї Кирило-Мефодіївського товариства, Д. Донцова, М. Драгоманова) / М. П. Бойко. – Дніпродзержинськ : ВВ ДДТУ, 2008. – 261 с.
3. Гуржій О. Війна 1812 року: український контекст / О. Гуржій, О. Реєнт, А. Палій; відп ред. В. А. Смолій. – К. : Інст. іст. Укр. НАНУ, 2012. – 154 с.
4. Дещинський Л.Є. Історія України та її державності. Курс лекцій: Навч. посіб. / Л.Є.Дещинський. - Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2009. – 476 с.
5. Донік О.М. Україна: У складі двох імперій / О. Донік. – К.: Кріон, 2011. – 248 с.
6. Історія української культури: навч.-метод. посібник з дисципліни / Укл. І.М. Петренко, В.В. Сарапін. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2012. – 376 с.
7. Казьмирчук Г. Д. Рух декабристів: дискусійні питання та спроби їх розв’язання / Г. Д. Казьмирчук, Ю. В. Латиш // Укр. іст. журн. – 2005. – № 5.
8. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій / М.В. Кордон - К.: ЦУЛ, 2007. – 398 с.
9. Мицик Ю. Національно – визвольна боротьба в Україні XVIII ст. / Ю. Мицик // Історія України. - 1999. - № 46. - С. 8-9.
10. Савченко В. Україна масонська /В. Савченко. – К.: Нора-Друк, 2015. – 336 с.

11. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я.С. Калакура, О. О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД, 2015. – 432 с.

Контрольна робота № 17. Українські землі у складі Російської імперії (II пол. XIX ст.)

ПЛАН

1. Громадівський рух: виникнення, етапи діяльності, причини згорання.
2. “Братство тарасівців” та активізація студентського руху в 90-ті рр. XIX ст.
3. Нові напрями в архітектурі, скульптурі та живописі.
4. Освітня система і розвиток наукових знань.
5. Література та зародження професійного театру.

ЛІТЕРАТУРА

1. Архівні документи Валуєвського циркуляра 1863 р. та їх сприйняття // Дніпро. - 2001. - № 1-2. - С. 55-76.
2. Висоцький О.Ю. Історія української культури: Навчальний посібник О.Ю. Висоцький – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. – 130 с.
3. Голубенко П. Русифікація України і український культурний процес у XIX ст. / П. Голубенко // Березіль. – 1994. – № 12.
4. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В.Дедкова. – Запоріжжя : Дике Поле, 2009. – 376 с.
5. Історія України: навчальний посібник / В. О. Колосюк, Н. М. Левицька, С. Б. Буравченкова. - К.: Кондор, 2015. – 336 с.
6. Кармазіна М. Українська інтелігенція XIX – початку XX ст. / М. Кармазіна // Історія України. - 1999. - № 3. - С. 1-2.
7. Круглашов А. М. Політична етика Михайла Драгоманова (теоретичні аспекти) / А. М. Круглашов // Укр. іст. журн. – 2000. – №3. – С. 73–92.
8. Культурологія: Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / За заг. ред. М.М. Заковича. - К.: Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
9. Левицька Н. Студентство України на зламі XIX-XX століть / Н. Левицька // Історія України. - 1998. - № 17. - С. 1-3; № 19. - С. 6.
10. Литвин В.М. Історія України. Підручник / В.М. Литвин. – К.: НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України, 2010. – 416 с.
11. Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання (1817-1914). Зб. документів і матеріалів. – К. : Інст. іст. Укр. НАНУ, 2013. – 810 с.

Контрольна робота № 18. Український національно-визвольний рух в Галичині у др. пол. XIX ст.

ПЛАН

1. Різновекторність національного руху в Галичині в другій половині XIX ст. Москвофіли та народовці.
2. Участь греко-католицької церкви в національному русі.
3. Утворення українських політичних партій.
4. Особливості розвитку культури в західноукраїнському регіоні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бевз Т. Ідея соборності в програмних документах українських політичних партій / Т. Бевз // Історія України. - 2001. - № 39. - С. 1-3.
2. Грицак Я. Іван Франко в еволюції української політичної думки / Я. Грицак // Сучасність. - 1994. - № 9. - С. 114-126.
3. Іванченко Р.П. Історія без міфів: навчальний посібник / Р.П. Іванченко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 624 с.
4. Колісник В. Український рух в Австро-Угорщині / В. Колісник // Історія України. – 2001. – № 40. – С. 4-6; № 41. – С. 6-8.
5. Комаринська З.М. Історія України / З.М. Комаринська. - К.: Кондор, 2016. – 456 с.
6. Лавров Ю. П. Виникнення і діяльність українських політичних партій (кінець XIX – початок XX ст.) / Ю. П. Лавров // Історія України. – 1999. – № 29-30. - С. 64.
7. Лазарович М.В. Історія України: навчальний посібник / М.В. Лазарович. – 3–ге вид. - К.: Знання, 2013. – 685 с.
8. Сухий О. Від русофільства до москвофільства (російський чинник у громадській думці та суспільно-політичному житті галицьких українців у XIX столітті) / О. Сухий – Львів: Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2003. – 498 с.
9. Янишин Б. І. Народовці на рубежі 70-90-х рр. XIX ст. Творення нової моделі політичної культури / Б. І. Янишин // Український історичний журнал. – 2001. - № 6. – С. 86-100.
10. Яремчук В. Д. Українська багатопартійність Наддніпрянської і Західної України: корпоративний аналіз (1899–1918 рр.) / В. Д. Яремчук. – К. : Інст. іст. Укр НАНУ, 2012. – 504 с.

Контрольна робота № 19. Українські землі на початку ХХ ст.

ПЛАН

1. Утворення та діяльність українських політичних партій в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.
2. Український громадсько-політичний рух під час революції 1905–1907 рр.
3. Українці в Першій світовій війні.
4. Український модерн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аркуша О. Парламентська традиція галицьких українців у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. / О. Аркуша // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Львів, 2000. – № 6. – С. 68–91.
2. Босак О. І. Українські соціал-демократи в суспільно-політичному русі Галичини (кінець ХІХ – початок ХХ століття) / О. І. Босак. – Запоріжжя ; Львів : Дике Поле, Фенікс, 2001. – 130 с.
3. Велика Війна 1914 - 1918 рр. і Україна: у 2-х кн. – К.: ТОВ «Видавництво «КЛЮ»», 2013.– Кн. 1. – 784 с.
4. Ветров Р. І. Політичні партії України в першій чверті ХХ ст. (1900–1925 рр.) / Р. І. Ветров, С. П. Донченко. – Дніпропетровськ, Дніпродзержинськ, 2001. – 245 с.
5. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації ХІХ – ХХ ст. / Я. Грицак. – К.: Генеза, 2000. – 249 с.
6. Лисенко О. В. Причини непорозумінь між західними та східними українцями на початку ХХ ст. / О. В. Лисенко // Проблеми історії України ХІХ–ХХ ст. – К., 2004. – Вип. 8. – С. 149–167.
7. Литвин В. Україна: доба війн і революцій (1914–1920) / В. Литвин. – К. : Альтернативи, 2003. – 487 с.
8. Нарис історії України ХХ століття / За заг. ред. акад. В.А.Смолія. – К.: Генеза, 2002. – 472 с.
9. Реєнт О., Сердюк О. Загострення суперечностей в імперському суспільстві в роки Першої світової війни (липень 1914 – лютий 1917 рр.) / О. Реєнт, О. Сердюк // Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. / НАН України, Інститут історії України. – К., 2004. – Вип. VII. – С. 5-47.
10. Реєнт О.П., Сердюк О.В. Перша світова війна і Україна. – К.: Генеза, 2004. – 480 с.
11. Яремчук В. Д. Українська багатопартійність Наддніпрянської і Західної України: корпоративний аналіз (1899–1918 рр.) / В. Д. Яремчук. – К. : Інст. іст. Укр НАНУ, 2012. – 504 с.

Контрольна робота № 20. Початок державного відродження України в 1917 - 1918 рр.

ПЛАН

1. Передумови української революції 1917 р. Виникнення УЦР.
2. УНР: від Брестського мирного договору до гетьманського перевороту.
3. Гетьманат Скоропадського: внутрішня і зовнішня політика.
4. Модерністський період національно-культурного відродження, його характерні риси й ознаки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О. Д. Бій під Крутами: історія вивчення / О. Д. Бойко // Укр. іст. журн. – 2008. – № 2.
2. Верстюк В. Ф. Українська Центральна Рада: період становлення / В. Ф. Верстюк // Укр. іст. журн. – 2007. – № 2.
3. Верстюк В. Ф. Українська Центральна Рада й українізація військових частин російської армії / В. Ф. Верстюк // Укр. іст. журн. – 2012. – № 3.
4. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX-XX ст. / Я. Грицак. - К.: Генеза, 2000. – 249 с.
5. Губа П. Погляди щодо незалежності України у 1917-1920 р.р. / П. Губа // Історія України. – 2001. – № 3. – С. 2 - 4.
6. Лазарович М. В. Етнополітика української влади доби національно-визвольних змагань 1917–1921 років: компаративний аналіз : монографія / М. В. Лазарович. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 760 с.
7. Наумов С. О. Український політичний рух на Лівобережжі (90-і роки ХХ ст. – лютий 1917 р.) / С. О. Наумов. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2006. – 344 с.
8. Пиріг Р. Я. Центральна Рада й німецьке військово командування в Україні: проблеми взаємовідносин (лютий-квітень 1918 р.) / Я. Р. Пиріг // Укр. іст. журн. – 2007. – № 2.
9. Реєнт О. П. Ідея соборності України і спроби її реалізації в XIX–XX ст. / О. П. Реєнт // Проблеми історії України XIX–XX ст. – К., 2004. – Вип. 8. – С. 7-15.
10. Українська революція 1917–1921 років: погляд із сьогодення / гол. редкол. В. М. Литвин. – К. : Укр. Ін-т нац. пам'яті, 2013. – 656 с.
11. Яневський Д.Б. Проект «Україна». Грушевський, Скоропадський, Петлюра / Д.Б.Яневський. – Харків, 2012. – 921с.

Контрольна робота № 21. Директорія та її місце в Українській революції (кінець 1918 – 1921 рр.)

ПЛАН

1. Директорія УНР: внутрішньополітичний та зовнішньополітичний курси.
2. Політика російських («червоного» та «білого») політичних режимів в Україні.
3. Український повстанський рух 1918-1923 рр. «Махновщина».
4. Українська культура в добу національно-визвольних змагань (1917-1923 рр.).

ЛІТЕРАТУРА

1. Гошуляк І. На шляху до соборної України (до 80-річчя злуки УНР і ЗУНР) / І. Гошуляк // Історія України. – 1999. – №2. – С. 3-4; №3. – С. 3-5.
2. Гриценко А. Утворення Директорії і перегрупування політичних сил в Україні на межі 1918-1919 р.р. / А. Гриценко // Історія України. – 2001. – № 39. – С. 11.
3. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В.Дедкова. – Запоріжжя : Дике Поле, 2009. – 376 с.
4. Культурологія: Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / За заг. ред. М.М. Заковича. - К.: Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
5. Політична історія України: навч. посіб. / В.А. Греченко, В.І. Танцюра, В.В. Калініченко. – К.: Академвидав, 2008. – 491 с.
6. Рубльов О. Західноукраїнська Народна Республіка / О. Рубльов // Історія України. – 2000. – № 35. –С. 1-4; № 36. – С. 10-11; № 38. – С. 1-3; № 40. – С. 10-11; № 41. – С. 7-8.
7. Савченко В.А. Симон Петлюра / В.Савченко. – Харьков, 2004.– 415 с.
8. Солдатенко В. Проект «Україна» 1917–1920 рр. Постаті / В. Солдатенко. – Кіровоград: Імекс – ЛТД, 2013. – 511 с.
9. Тимченко Р. В. Відносини Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки (листопад 1918 – квітень 1920 рр.) / Р. В. Тимченко. – К. : Інст-т іст. Укр. НАНУ, 2013. – 347 с.
10. Шевченко О. Повстанська армія Директорії в боротьбі за здобуття Києва (листопад-грудень 1918 р.) / О. Шевченко // Історія України. – 2001. – №5. – С. 6-7.
11. Яневський Д.Б. Проект «Україна». Грушевський, Скоропадський, Петлюра / Д.Б.Яневський. – Харків, 2012. – 921с.

Контрольна робота № 22. Західноукраїнська Народна Республіка ПЛАН

1. Політична ситуація на західноукраїнських землях після розпаду Австро-Угорщини восени 1918 р.
2. «Листопадовий зрив». Створення Західноукраїнської Народної Республіки та її політика.
3. Об'єднання УНР і ЗУНР. Наступ польських військ у Галичині.
4. Радянсько-польська війна. Умови Варшавського та Ризького договорів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гай-Нижник П. УНР та ЗУНР: становлення органів влади і національне державотворення / П. Гай-Нижник. – К. : ЩеК, 2010. – 304 с.
2. Гошуляк І. Тернистий шлях до соборності (від ідеї до Акту Злуки) / І. Гошуляк. – К. : ІПЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України, 2009. – 467 с.
3. Новітня історія України: Підручник для студентів / А. Слюсаренко, В. Гусєв, В. Дрожжин та ін. – К.: Вища школа, 2000. – 662 с.
4. Ковальчук М., Галушка А. На бій за волю / М. Ковальчук, А. Галушка. – Х.: КСД, 2015. – 352 с.
5. Ковальчук М. Невідома війна 1919 року: Українськобілогвардійське збройне протистояння / М. Ковальчук. – К.: Темпора, 2006. – 576 с.
6. Кульчицький С. В. Володимир Винниченко / С. В. Кульчицький, В. Ф. Солдатенко. – К. : Вид. дім «Альтернативи», 2005. – 376 с.
7. Лісна І. С. Становлення української державності в Галичині (1918–1923 р.) / І. С. Лісна. – Тернопіль, 2001. – 89 с.
8. Політична історія України: навч. посіб. / В.А. Греченко, В.І. Танцюра, В.В. Калініченко. – К.: Академвидав, 2008. – 491 с.
9. Савченко В.А. Симон Петлюра / В.Савченко. – Харків: Фоліо, 2004.– 415 с.
10. Стецишин О. Ландскнехти галицької армії / О.Стецишин. – К.: Наш формат, 2013. – 480 с.

Контрольна робота № 23. Радянська Україна у 20-х рр. ХХ ст.

ПЛАН

1. Причини та етапи створення СРСР – унітарної держави нового типу.
2. Соціально-економічні процеси 20-х років: політика «воєнного комунізму», НЕП, індустріалізація, колективізація.
3. Голодомор 1932-1933 рр.
4. Політика українізації: причини, зміст, наслідки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О.Д. Історія України: Навч. посібник / О.Д. Бойко. – К.: Видав. центр “Академія”, 2002. – 656 с.
2. Бут О.М. Недержавний сектор промисловості України в умовах НЕП. – Донецьк: Юго-Восток, 2008. – 356 с.
3. Бут О.М. «Економічна контрреволюція» в Україні в 20-30-ті роки ХХ століття. Монографія. - 2-е видан., виправл. і доповн. / О.М. Бут, П.В. Добров. - Донецьк: УкрНТЕК, 2002. -316 с.
4. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В.Дедкова. – Запоріжжя : Дике Поле, 2009. – 376 с.
5. Кульчицький С. УССР у добу „воєнного комунізму” (1917-1920) / С. Кульчицький // Історія України. – 2001. – № 21-24. – С. 72.
6. Лазарович М.В. Історія України: навчальний посібник / М.В. Лазарович. – 3-тє вид. - К.: Знання, 2013. – 685 с.
7. Литвин В. М. Україна: міжвоєнна доба (1921–1938) / В. М. Литвин. – К. : Альтернативи, 2003. – 511 с.
8. Назарова К. В. Історія України (1917–1939 рр.) : навч.-методич. посібн. / К. В. Назарова. – Миколаїв : ФОН Щвець В. Д., 2013. – 172 с.
9. Смирнов В. М. Суспільно-політичні та економічні перетворення в українському селі в період нової економічної політики / В. М. Смирнов. – Х. : Майдан, 2002. – 304 с.
10. Історія України. Проблемні лекції для студ. неіст. спец. ВНЗ. За ред. д.і.н., проф. Бушина М.І. та д.і.н., проф. Гуржія О.І. - Черкаси: ЧДТУ, 2012. — 522 с.
11. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я.С. Калакура, О. О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД, 2015. – 432 с.

Контрольна робота № 24. Суспільно-політичне життя України в умовах зміцнення тоталітарного ладу

ПЛАН

1. Основні ознаки тоталітарного режиму та їх прояви в суспільно-політичному житті України.
2. Сталінські політичні репресії в Україні.
3. Особливості розвитку культури в 30-х рр.
4. «Розстріляне відродження».

ЛІТЕРАТУРА

1. Білас І. Г. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953: Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз: у 2 т. / І. Г. Білас. – К. : Либідь, 1994. – Кн. 1. – 428 с. ; Кн. 2. – 685 с.
2. Дорошко М. С. Номенклатура: керівна верхівка Радянської України (1917–1938 рр.) : монографія / М. С. Дорошко. – К. : Ніка-Центр, 2008. – 368 с.
3. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В.Дедкова. – Запоріжжя : Дике Поле, 2009. – 376 с.
4. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій / М.В. Кордон - К.: ЦУЛ, 2007. – 398 с.
5. Лихолобова З.Г. Тоталітарний режим та політичні репресії в Україні в другій половині 1930-х рр.- Донецьк: ДонНУ, 2006. – 280 с.
6. Литвин В. М. Україна: міжвоєнна доба (1921–1938) / В. М. Литвин. – К. : Альтернативи, 2003. – 511 с.
7. Марочко В. І. Репресовані педагоги України: Жертви політичного терору (1929–1941) / В. І. Марочко, Г. Хілліг; Ін-т історії України НАН України, Марбурзький ун-т (Німеччина). – К. : Науковий світ, 2003. – 302 с.
8. Наймарк Н. М. Геноциди Сталіна / Н. М. Наймарк ; пер. з англ. В. Старка – К. : ВД «Києво – Могилянська академія», 2011. – 135 с.
9. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я.С. Калакура, О. О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД, 2015. – 432 с.
10. Українсьє радянське суспільство 30-х рр. : нариси повсякденного життя / відп. ред. С. В. Кульчицкий ; головн. ред. В. А. Смолій. – К. : Ін-т іст. Укр НАНУ, 2012. – 785 с.
11. Хома І.Я., Сова А.О., Мина Ж.В. Історія української культури: навчальний посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина. - Львів: Видавництво львівської політехніки, 2012. – 356 с.

**Контрольна робота № 25. Західноукраїнські землі в 20-30-ті роки
XX ст.
ПЛАН**

1. Політичний статус західноукраїнських земель та їх соціально-економічне становище.
2. Українські національні партії 20-х – 30-х років.
3. Греко-католицька церква в політичному та громадському житті Західної України. Діяльність митрополита А. Шептицького.
4. Культурний розвиток українських земель у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васюта І. К. Політична історія Західної України (1918–1939 рр.) / І. К. Васюта. – Львів : Каменяр, 2006. – 314 с.
2. Гетьманчук М. П. Між Москвою та Варшавою: українське питання у радянсько-польських відносинах міжвоєнного періоду (1918–1939 рр.) : монографія / М. П. Гетьманчук. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2008. – 432 с.
3. Кентій А. В. Нариси історії організації українських націоналістів (1929–1941 рр.) / А. В. Кентій. – К. : НАН України, Ін-т історії України, 1998. – 200 с.
4. Комаринська З.М. Історія України / З.М. Комаринська. - К.: Кондор, 2016. – 456 с.
5. Кульчицький С. Карпатоукраїнська держава 1938-1939 років / С. Кульчицький // Історія України. – 1999. – № 14. – С. 1-2.
6. Лазарович М.В. Історія України: навчальний посібник / М.В. Лазарович. – 3–ге вид. - К.: Знання, 2013. – 685 с.
7. Лебедева Ю. Західноукраїнські землі у 1920-1939 рр. / Ю. Лебедева // Історія України. – 2001. – № 16. – С. 9-11; № 17.– С. 4-6.
8. Мицик Ю.А., Бажан О.Г. Історія України: навчальний посібник / Ю.А. Мицик, О.Г. Бажан. - К.: ТОВ "Видавництво «КЛІО», 2015. – 677 с.
9. Пагіря О. Карпатська січ / О.Пагіря. – К.: Темпора, 2010. – 152 с.
10. Хома І.Я., Сова А.О., Мина Ж.В. Історія української культури: навчальний посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина. - Львів: Видавництво львівської політехніки, 2012. – 356 с.

Контрольна робота № 26. Україна на першому етапі Другої світової війни

ПЛАН

1. Українське питання у міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Виникнення та загибель Карпатоукраїнської автономії (1938-1939).
2. Радянсько-німецькі договори 1939 р. та початок Другої світової війни.
3. «Визвольний похід» Червоної Армії 1939 року та радянська Галичина та Волині.
4. Приєднання Буковини та Південної Бессарабії до УСРР в 1940 р.

ЛІТЕРАТУРА

1. Архіви окупації. 1941–1944 / упоряд. Н. Маковська. – К. : Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 877 с.
2. Баран В. Україна: Західні землі: 1939–1941 рр. / В. Баран, В. Токарський. – Львів : Ін-т українознавства імені І. Крип'якевича, 2009. – 448 с.
3. Боляковська А. В. Іноземні військові формування у збройних силах Німеччини (1939–1945 рр.) : монографія / А. В. Боляковський. – Львів : Політехнік, 2013. – 878 с.
4. Комаринська З.М. Історія України / З.М. Комаринська. - К.: Кондор, 2016. – 456 с.
5. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні / Наукове товариство імені Т. Шевченка у Львові; Українознавча бібліотека НТШ. – Париж; Нью-Йорк; Львів: 1993. – 684 с.
6. Лазарович М.В. Історія України: навчальний посібник / М.В. Лазарович. – 3-тє вид. - К.: Знання, 2013. – 685 с.
7. Левітас Ф.Л. Друга світова війна: український вимір/ Фелікс Левітас. – К.: Наш час, 2012. – 272 с.
8. Патриляк І. К. Україна в роки Другої світової війни. Спроба нового конституційного погляду / І. К. Патриляк, М. А. Боровик. – К. : Меланіка, 2010. – 590 с.
9. Трагедія українсько-польського протистояння на Волині 1938–1944: Володимиро-Волинський район / упор. та авт. колект. І. Пушук. – Луцьк : Твердиня, 2011. – 420 с.
10. Семененко В. Історія України з прадавніх часів до сьогодення / В. Семененко, Л. Радченко. – Харків, 2000. - 496 с.

11. Слюсаренко А. Г. Україна в роки Другої світової війни: навч. посіб. для студ. іст. фак-тів / А. Г. Слюсаренко, І. К. Патриляк, М. А. Боровик. – К. ; Ніжин : Меланіка, 2009. – 446 с.

Контрольна робота № 27. Радянсько-німецька війна: український рахунок

ПЛАН

1. Україна на початковому етапі 1941-1942 рр.
2. Нацистський окупаційний режим.
3. Рух Опору.
4. Визволення українських земель від нацистів.
5. Розвиток культури в роки Другої світової війни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боляковська А. В. Іноземні військові формування у збройних силах Німеччини (1939–1945 рр.) : монографія / А. В. Боляковський. – Львів : Політехнік, 2013. – 878 с.
2. Вронська Т. В. Тюрми в нацистській карально-репресивній системі на окупованій території України / Т. В. Вронська, О. Є. Лисенко // Укр. іст. журн. – 2013. – № 1. – С. 92–105.
3. Гогун А. Сталинские коммандос. Украинские партизанские формирования. Малоизученные страницы истории. 1941–1944 / А. Гогун. – Центрполиграф, 2008. – 476 с.
4. Запорізький рахунок Великій війні, 1939 – 1945 рр. / під. ред. Ф.Г. Турченко. – Запоріжжя: Просвіта, 2013. – 416 с.
5. Киричук Ю. Український національний рух 40–50 років ХХ століття: ідеологія та практика / Ю. Киричук. – Львів : Добра справа, 2003. – 463 с.
6. Левітас Ф.Л. Друга світова війна: український вимір/ Фелікс Левітас. – К.: Наш час, 2012. – 272 с.
7. Лозицький В. С. До питання про загальну чисельність партизанів УРСР у роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945 рр.) / В. С. Лозицький // Укр. іст. журн. – 2011. – № 6. – С. 152–171.
8. Мотика Г. Від волинської різанини до операції «Вісла». Польсько-український конфлікт 1943–1947 / Г. Мотика. – К. : ДУХ і ЛІТЕРА, 2013. – 360 с.
9. Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія : монографія / відп. ред. В. С. Кульчицький. – К. Наук. думка, 2005. – 495 с.

10. Патриляк І. К. Україна в роки Другої світової війни. Спроба нового конституційного погляду / І. К. Патриляк, М. А. Боровик. – К. : Меланіка, 2010. – 590 с.

11. Слюсаренко А. Г. Україна в роки Другої світової війни: навч. посіб. для студ. іст. фак-тів / А. Г. Слюсаренко, І. К. Патриляк, М. А. Боровик. – К. ; Ніжин : Меланіка, 2009. – 446 с.

Контрольна робота №28. Суспільно-політичне життя в Україні в період II пол. 40-х – I половині 60-х років ХХ ст.

ПЛАН

1. Україна в перше повоєнне десятиріччя.
2. Друга хвиля радянської західноукраїнських областей.
3. Зміст хрущовської «відлиги».
4. Стан української культури радянського періоду (40-60 рр. ХХ ст.)

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексєєв Ю. М. Україна на зламі історичних епох (Державотворчий процес 1985–1999 рр.) : навч. посібник / Ю. М. Алексєєв, С. В. Кульчицький, А. Г. Слюсаренко. – К. : ЕкоОб, 2000. – 296 с.

2. Баран В. “Відлига” в культурному житті УРСР на зламі 50 - 60-х рр. / В. Баран // Історія України. - 2001. - № 17. - С. 1-4.

3. Комаринська З.М. Історія України / З.М. Комаринська. - К.: Кондор, 2016. – 456 с.

4. Лазарович М.В. Історія України: навчальний посібник / М.В. Лазарович. – 3–ге вид. - К.: Знання, 2013. – 685 с.

5. Литвин В. М. У другому повоєнному десятилітті (1956–1965) / В. М. Литвин. – К. : Видавничий дім «Лі-Терра», 2004. – 272 с.

6. Рибак І. Соціально-побутова інфраструктура українського села (1921–1991) / І. Рибак. – Кам’янець-Подільський, 2000. – 304 с.

7. Русначенко А. М. Національно-визвольний рух в Україні: середина 1950-х – початок 1990 рр. / А. М. Русначенко. – К. : Вид-во імені Олени Теліги, 1998. – 720 с.

8. Україна крізь віки. У 15-ти тт. – Т. 13: Баран В. К., Даниленко В. М. Україна в умовах системної кризи (1946-1980-і рр.) / За заг. ред. В. Смоля. НАН України. Інститут історії України. – К.: Альтернативи, 1999. – 304 с.

9. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я.С. Калакура, О. О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД, 2015. – 432 с.

10. Хома І.Я., Сова А.О., Мина Ж.В. Історія української культури: навчальний посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина. - Львів: Видавництво львівської політехніки, 2012. – 356 с.

Контрольна робота №29. Українське суспільство (1964–1985 рр.)

ПЛАН

1. Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні.
2. Стан економіки України та назрівання економічної кризи.
3. Етносоціальні процеси і рівень життя населення.
4. Культура та духовне життя в Україні (середина 60-х – початок 80-х років).

ЛІТЕРАТУРА

1. Баран В. К. Україна після Сталіна: нарис історії 1953–1985 рр. / В. К. Баран. – Львів : МП «Свобода», 1992. – 182 с.
2. Бойко О.Д. Історія України: Навч. посібник / О.Д. Бойко. – К.: Видав. центр “Академія”, 2002. – 656 с.
3. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016. – 644 с.
4. Король В. Ю. Історія України : Навч. посіб. / В. Ю. Король. - К. : ВЦ "Акад.", 2005. - 496 с.
5. Лозицький В. Політбюро ЦК Компартії України: історія, особи, стосунки 1918–1991 / В. Лозицький. – К. : Генеза, 2005. – 368 с.
6. Пальм Н.Д., Гетало Т.Є. Історія української культури: навчальний посібник / Н.Д. Пальм, Т.Є. Гетало. - Харків: ХНЕУ, 2013. – 296 с.
7. Перегуда Є.В., Панібудьласка В.Ф., Тороп А.В., Макогон В.П. Історія української культури. - К.: КНУБА, 2010. – 149 с.
8. Рибак І. Соціально-побутова інфраструктура українського села (1921–1991) / І. Рибак. – Кам'янець-Подільський, 2000. – 304 с.
9. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
10. Тимченко С. Українське село: проблеми етносоціальних змін 1959–1989 / С. Тимченко. – Запоріжжя, 1995. – 195 с.

Контрольна робота №30. Українське дисидентство 60-х-початку 80-х років

ПЛАН

1. Розвиток українського суспільства у 60-х – 80-х роках.
2. «Шістдесятники» та репресії супроти них.
3. Причини зародження та основні риси українського дисидентства.
4. Утворення та діяльність Української Гельсінської групи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бажан О., Данилюк Ю. З. Випробування вірою: боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-х рр. / наук. ред. О. П. Реєнт. - Київ, 2000. - 332 с.
2. Ведмідь Л. Проблеми опозиційного руху в Україні другої половини ХХ ст.: вітчизняна історіографія і національна пам'ять. Л. Ведмідь // Національна та історична пам'ять. - 2011. - Вип. 1. - С. 271–282.
3. Захаров Б. Нарис історії дисидентського руху в Україні (1956–1987), Харківська правозахисна група / Б. Захаров. - Харків: Фоліо, 2003. - 144 с.
4. Касьянов В. Г. Незгодні: Українська інтелігенція в русі опору 1960 - 80-х років / В. Г. Касьянов. – К.: Либідь, 1995. – 224 с.
5. Обертас О. Український самвидав: літературна критика та публіцистика (1960-і – початок 1970-х років) / О. Обертас. – К.: Смолоскип, 2010. - 300 с.
6. Островський В. Самвидавна «Альтернатива» Дмитра Квечка / В. Островський // Галичина. Всеукраїнський науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. - 2016. - Ч. 28. - С. 90–101.
7. Секо Я. Боротьба українських політв'язнів у таборах в другій половині 1960-х – середині 1980-х рр. / Я. Секо // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: історія / за заг. ред. проф. І. С. Зуляка. У 2 ч. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. Вип. 2. Ч. 1. С. 98–105.
8. Стасюк І. М. Український національно-визвольний рух в умовах хрущовсько-брежнєвського правління: порівняльна характеристика / І.М. Стасюк // Вісник державного університету «Львівська політехніка». Держава та армія. - 1999. - № 377. - С. 189–199.
9. Стус Д. Василь Стус: життя як творчість / наук. ред. Г. М. Сивокінь. - Київ : Факт, 2004. - 368 с.

10. Шейміна Н. М. Участь дніпропетровців у дисидентському русі України (1960–1985 рр.) / Н. Шейміна // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження. - 2015. - Вип. 13. - С. 121–133.

Контрольна робота №31. «Перебудова» та розпад СРСР ПЛАН

1. М.С. Горбачов та його політика “перебудови” (1985 – 1991 рр.).
2. Серпневий путч ДКНС і Україна. Декларація про державний суверенітет.
3. Процес дезінтеграції СРСР. Проголошення незалежності України.
4. Політика «гласності». Відродження церковно-релігійного життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексєєв Ю. М. Україна на зламі історичних епох (Державотворчий процес 1985–1999 рр.) : навч. посібник / Ю. М. Алексєєв, С. В. Кульчицький, А. Г. Слюсаренко. – К. : ЕкоОб, 2000. – 296 с.
2. Бойко О. Д. Україна в 1985–1991 рр.: основні тенденції суспільно-політичного розвитку / О. Д. Бойко. – К. : ППУНД, 2002. – 306 с.
3. Бойко О. Д. Уроки "перебудови" в СРСР для сучасної України / О. Д. Бойко // Література та культура Полісся : зб наук. пр. / відп. ред. та упоряд. Г. В. Самойленко ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2016. – Вип. 83 : Серія "Історичні науки", № 5. – С. 231–241.
4. Бойко О.Д. Україна: Від путчу до Пуці (серпень-грудень 1991 р.) : моногр. / О. Д. Бойко. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. – 224 с.
5. Даниленко В.М. Україна в 1985–1991 рр.: остання глава радянської історії. — К.: Інститут історії України НАН України, 2018. — 278 с.
6. Драч І.Ф., Лук'яненко Л., Савченко А. та інш. 25 років. Незалежність України – розпад СРСР / І.Ф.Драч, Л. Лук'яненко, А. Савченко. – К.: Саммит- книга, 2016. – 160 с.
7. Кульчицький С. Загострення кризи радянського ладу (1965-1985 рр.) / С. Кульчицький, Ю. Лебедева // Історія України. – 2000. - № 44.- 3-4 с.
8. Кульчицький С. На шляху до свободи і незалежності (1985-1991 рр.) / С. Кульчицький // Історія України. – 1999. – 24 с.
9. Лозицький В. Політбюро ЦК Компартії України: історія, особи, стосунки 1918–1991 / В. Лозицький. – К. : Генеза, 2005. – 368 с.

10. Плющ М. Промисловість України у 80–90-ті роки: люди, проблеми, уроки / М. Плющ. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2002. – 335 с.

Контрольна робота №32. Сучасна українська держава.

ПЛАН

1. Утвердження національної української державності.
2. Суспільно-політичне життя України у ХХІ ст.
3. Соціально-економічні процеси: досягнення, прорахунки.
4. Основні чинники та тенденції розвитку сучасної української культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. АД 242. Історія мужності, братерства та самопожертви. – Х.: КСД, 2016. – 352 с.
2. Березовець Т. Анексія: Острів Крим. Хроніки / Т. Березовець. – К.: Брайт Стар. – 392 с.
3. Державна регіональна політика в Україні: особливості та стратегічні пріоритети : монографія / за ред. З. С. Варналія. – К. : НІСД, 2007. – 768 с.
4. Кошкіна С. Майдан: Нерозказана історія / С.Кошкіна. – К.: Брайт Букс, 2015. – 400 с.
5. Криштопа О., Каліновська О. Герої (не)війни/ О.Криштопа. – Харків: КСД, 2019. –302 с.
6. Литвин В. М. Історія України. Нова доба : навч. посібник / В. М. Литвин, В. Ф. Колесник, А. Г. Слюсаренко та ін.; за ред. В. М Литвина. – К. : Академвидав, 2012. – 480 с.
7. Пірен М. І. Політико-владна еліта України (соціо-психологічна модель) : монографія / М. І. Пірен. – Кіровоград : Імекс ЛТД, 2013. – 136 с.
8. Політична історія України : навч. посіб. / В. А. Греченко, В. І. Танцюра, В. В. Калініченко та ін.; за ред. В. І. Танцюри. – 2-ге вид., допов. – К. : Академвидав, 2008. – 552 с.
9. Україна в 2005–2009 рр.: Стратегічні оцінки суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку : монографія / за заг. ред. Ю. Г. Рубана. – К. : НІСД, 2009. – 655 с.
10. Україна крізь віки. У 15-ти тт. – Т. 14: Литвин В. М. Україна на межі тисячоліть (1991-2000 рр.) / За заг. ред. В. Смолія. НАН України. Інститут історії України. – К.: Альтернативи, 2000. – 260 с.

11. Шаповал Ю. Культура історичної пам'яті: європейський та український досвід / Ю. Шаповал, Л. Нагорна, О. Бойко та ін. за заг. ред. Ю Шаповала. – К. : Інст. іст. Укр. НАНУ, 2013. – 600 с.